

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/74/2017
Identifikačné číslo spisu: 1514010035
Dátum vydania rozhodnutia: 21.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1514010035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvinenej R. V. pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., § 218 ods. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 576/2009 Z. z., vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1T/5/2014, na neverejnom zasadnutí dňa 21. marca 2018 v Bratislave, o dovolaní obvinenej R. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2015, sp. zn. 3To/46/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvinenej R. V. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 01. apríla 2015, sp. zn. 1T/5/2014, bola obvinená R. V. uznaná vinnou z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., § 218 ods. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 576/2009 Z. z., na tom skutkovom základe, že spoločne s už odsúdeným P. F. a U. M.

obvinená R. V. najmenej od dňa 07. júna 2010 a obvinení P. F. a U. M. najmenej od 08. júna 2010, všetci až do 03. septembra 2010, v V. na Z. ul. č. XX, protiprávne spoločne užívali byt č. XXX situovaný na 12 poschodí bez právneho titulu aj napriek tomu, že mali vedomosť, že novým vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je poškodený Ing. E. V., trvale bytom U. ul. č. XB, V., ktorý osobne dňa 04. júna 2010 vyzval R. V. na sprístupnenie a odovzdanie predmetného bytu, ktorý vydražil dobrovoľnou dražbou v zmysle zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, kedy malo dôjsť k odovzdaniu vydraženej nehnuteľnosti, čo menovaná odmietla a následne dňa 08. júna 2010 v V. na Z. ul. č. XX na 12 poschodí vyzval poškodený Ing. E. V. na opustenie a odovzdanie predmetného bytu obvineného P. F. a obvineného U. M., ktorí sa v tom čase nachádzali v predmetnom byte, pričom sa im preukázal aj výpisom listu vlastníctva č. XXXX zo dňa 07. júna 2010, v ktorom je zapísaný ako vlastníkom predmetného bytu s titulom nadobudnutia zo dňa 11. mája 2010, a to na základe Osvedčenia o vykonaní dobrovoľnej dražby číslo N545/2010 a Nz16503/2010 zo dňa 11. mája 2010, čo obvinený P. F. a obvinený U. M. odmietli, byt neopustili a taktiež nového vlastníka do bytu nevpustili, na základe čoho

poškodený Ing. E. V. vylepil na dvere predmetného bytu výzvu, kde okrem iného vyzval osoby, ktoré sa neoprávnené v byte zdržujú, aby mu predmetný byt bezodkladne odovzdali a taktiež zaslal obvinenej R. V. písomnú výzvu na vypratanie a odovzdanie nehnuteľnosti zo dňa 11. augusta 2010, kde menovanej súčasne oznámil, že je jediným výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, ktorá výzva bola obvinenej R. V. doručená, pričom k odovzdaniu predmetného bytu došlo až na základe Exekučného príkazu sp. zn. Ex 79/2010 vykonaného dňa 03. septembra 2010, kedy došlo k vyprataniu bytu č. 125 situovaného na 12 poschodí na Topoľčianskej ul. č. 20 v Bratislave.

Za to ju Okresný súd Bratislava V odsúdil podľa § 218 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. jej výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Odvolanie obvinenej proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Bratislava V, Krajský súd v Bratislave podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podala obvinená dovolanie, dňa 12. októbra 2017 na Okresnom súde Bratislava V, prostredníctvom obhajcu.

Ako právny dôvod dovolania v podanom dovolaní označila obvinená dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorý zdôvodnila nižšie uvádzanými skutočnosťami.

Obvinená v podanom dovolaní uviedla, že v odôvodnení rozsudku súd uviedol, že mal za preukázané, že obvinená skutok, ktorý sa jej dáva za vinu v obžalobe spáchala a že mala vedomosť o tom, že poškodený Ing. Richard Berg je novým vlastníkom predmetného bytu, a to minimálne od 04. júna 2012. Podľa obvinenej súd nedostatočne zistil skutkový stav a v danom prípade vyvstáva množstvo dôvodných pochybností, na základe ktorých nie je podľa názoru obvinenej možné vysloviť jednoznačný záver o vine obvinenej.

Ako vyplýva najmä z výpovede poškodeného Ing. E. V., ten mal po uhradení ceny bytu žiadať dražobníka o odovzdanie predmetného bytu, pričom ten ho informoval o skutočnosti, že v predmetnom byte sa nachádza obvinená. Následne bol stanovený termín odovzdania bytu na deň 04. júna 2010, ktorého sa zúčastnili aj svedkovia U. U. a C. F., avšak v uvedenom čase pri odovzdaní predmetu dražby nebol prítomný pán V., pôvodný vlastníkom vydraženého bytu, čo je podľa obvinenej v rozpore s § 29 ods. 2 zák. č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Poškodený pri uvedenom odovzdaní argumentoval len uskutočnenou dražbou bez akéhokoľvek osvedčeného odpisu notárskej zápisnice. Obvinená poukázala, že netreba tiež opomenúť na skutočnosť, že obvinená užívala predmetný byt so súhlasom vlastníka, teda pána V., pričom v tom čase nebola ani oprávnená na odovzdanie bytu novému vlastníkovi. Z výpovede poškodeného na hlavnom pojednávaní podľa obvinenej jasne vyplýva, že obvinená v tom čase ani nebola prítomná, pričom poškodený aj naďalej trval na nezákonnom odovzdaní predmetného bytu bez akéhokoľvek preukázania osvedčenej notárskej zápisnice o vykonaní dobrovoľnej dražby bytu. Taktiež obvinená poukázala na skutočnosť, že poškodený žiadnym spôsobom neriešil danú situáciu s bývalým vlastníkom bytu, čo podľa obvinenej nasvedčuje tomu, že obvinená nebola oprávnená v zmysle zákona o dobrovoľných dražbách na odovzdanie vydraženého bytu, tá však s výslovným súhlasom pána V. naďalej užívala predmetný byt.

Ďalej obvinená uviedla, že poškodený už následne s obvinenou nekomunikoval. Dňa 16. augusta 2012 poškodený preposlal obvinenej na adresu predmetného bytu výzvu na odovzdanie bytu, na ktorý obvinená reagovala prosbou o trpezlivosť, nakoľko napadla priebeh predmetnej dražby civilnou žalobou. Následne dňa 03. septembra 2012 prebehla súdom nariadená exekúcia, a to konkrétne vypratanie bytu, avšak povinný na odovzdanie vydraženého bytu bol pán V. a nie obvinená ako to tvrdí poškodený.

Obvinená v súlade so zákonom č. 408/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

užívala predmetný byt, keďže ešte pred konaním samotnej dražby tento užívala so súhlasom pána V. V danom prípade sa podľa obvinenej nejedná o písomne upravený vzťah, ale z jeho obsahu vyplýva, že sa jedná o záväzkovo-právny vzťah, pričom z ustanovenia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno vyvodíť, že ak ide o občianskoprávne vzťahy, ktoré nie sú výslovne upravené Občianskym zákonníkom ani iným zákonom, použijú sa na tieto vzťahy ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Vzhľadom na uvedené je možné, a v neposlednom rade aj potrebné, použiť na predmetný vzťah medzi pánom V. a obvinenou ustanovenia, ktoré upravujú zmluvu o výpožičke, pretože táto sa využíva aj v prípadoch nehnuteľností a vo svojej podstate ide o bezodplatné prenechanie užívacieho práva k nehnuteľnosti pre inú osobu. Z dokazovania taktiež vyplynulo, že v uvedenom byte sa zvykli zdržiavať aj P. F. a U. M., ktorý sa tam zase zdržiavali so súhlasom obvinenej, teda v ich prípade išlo o „odvodené užívacie právo“. Obvinená sa nemohla dopustiť protiprávneho užívania bytu, resp. neoprávneného bránenia v užívaní bytu, nakoľko táto užívala byt v súlade s právnymi predpismi. Obvinená nebola žiadnym spôsobom zo strany bývalého vlastníka vydraženého bytu pána V. žiadaná, resp. vyzývaná na opustenie alebo vypratanie bytu, naopak naďalej užívala predmetný byt s jeho výslovným súhlasom. V posudzovanom prípade preto nemožno konanie obvinenej posudzovať ako konanie protiprávne.

Poškodený Ing. E. V., resp. dražobník mal teda už od počiatku vydraženia bytu informovať o termíne odovzdania vydraženého bytu pána V. ako bývalého vlastníka bytu a následne mal s ním poškodený aj tento úkon zrealizovať. Skutočnosť, že poškodený takto nepostupoval podľa obvinenej len potvrdzuje oprávnenosť obvinenej užívať tento byt. Ako vyplýva aj z dokazovania, exekúcia vypratáním bytu bola vedená proti pánovi V. a nie proti obvinenej.

Obvinená je názoru, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a je tu množstvo dôvodných pochybností, aby mohol byť vyslovený jednoznačný záver o vine obvinenej. Pokiaľ nie je vina obvinenej riadne preukázaná, musí súd rozhodnúť v prospech obvinenej a oslobodiť ju, čo vyplýva zo zásady „in dubio pro reo“. Za dôvodné pochybnosti sú považované skutkové okolnosti, ktoré majú zásadný význam pre záver a naplnenie či nenaplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu, čo znamená, že bez ich odstránenia ďalším dokazovaním nemožno urobiť záver o naplnení skutkovej podstaty konaním obvineného. Obvinená má za to, že neexistuje jediný priamy dôkaz, ktorý by mohol jednoznačne preukázať spáchanie skutku obvinenou.

Vzhľadom na uvedené obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech obvinenej R. V. a v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T/5/2014 z 01. apríla 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 3To/46/2015 z 29. septembra 2015 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava V vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že argumentáciu obvinenej v dovolaní považuje za nenáležitú a nedôvodnú, preto navrhla dovolanie obvinenej ako nedôvodné odmietnuť.

Obvinená sa k vyjadreniu prokurátorky nevyjadřila.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.) a že obvinená pred podaním dovolania využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvinenou uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

K uvedenému dovolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré urobili sudy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenú v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúvanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že podstata väčšiny námietok dovolateľky spočíva v tom, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a je množstvo dôvodných pochybností, aby mohol byť vyslovený jednoznačný záver o vine obvinenej. Za tieto dôvodné pochybnosti považuje skutkové okolnosti, ktoré majú zásadný význam pre záver o naplnení či nenaplnení všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu. Má za to, že neexistuje jediný priamy dôkaz, ktorý by mohol jednoznačne preukázať spáchanie skutku obvinenou. Nepochybne ide o skutkové námietky, ktoré vecne nezodpovedajú nielen obvinenou označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ale ani žiadnemu z ďalších dôvodov dovolania uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné iba v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., kedy je osobou oprávnenou na podanie dovolania výlučne minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto týmito skutkovými námietkami dovolateľky nezaoberal (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

Dovolací súd môže v rámci tohto dovolacieho dôvodu len posudzovať, či sudy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav, aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku v predmetnej veci poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 218 ods. 1 Tr. zák., zo spáchania ktorého bola obvinená uznaná vinnou.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinená skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnila ňou uvedený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., Najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvinenej odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.